

بحث و نتیجه گیری در مقاله Discussion

تهیه و تنظیم:

اعظم اصغری خاتونی

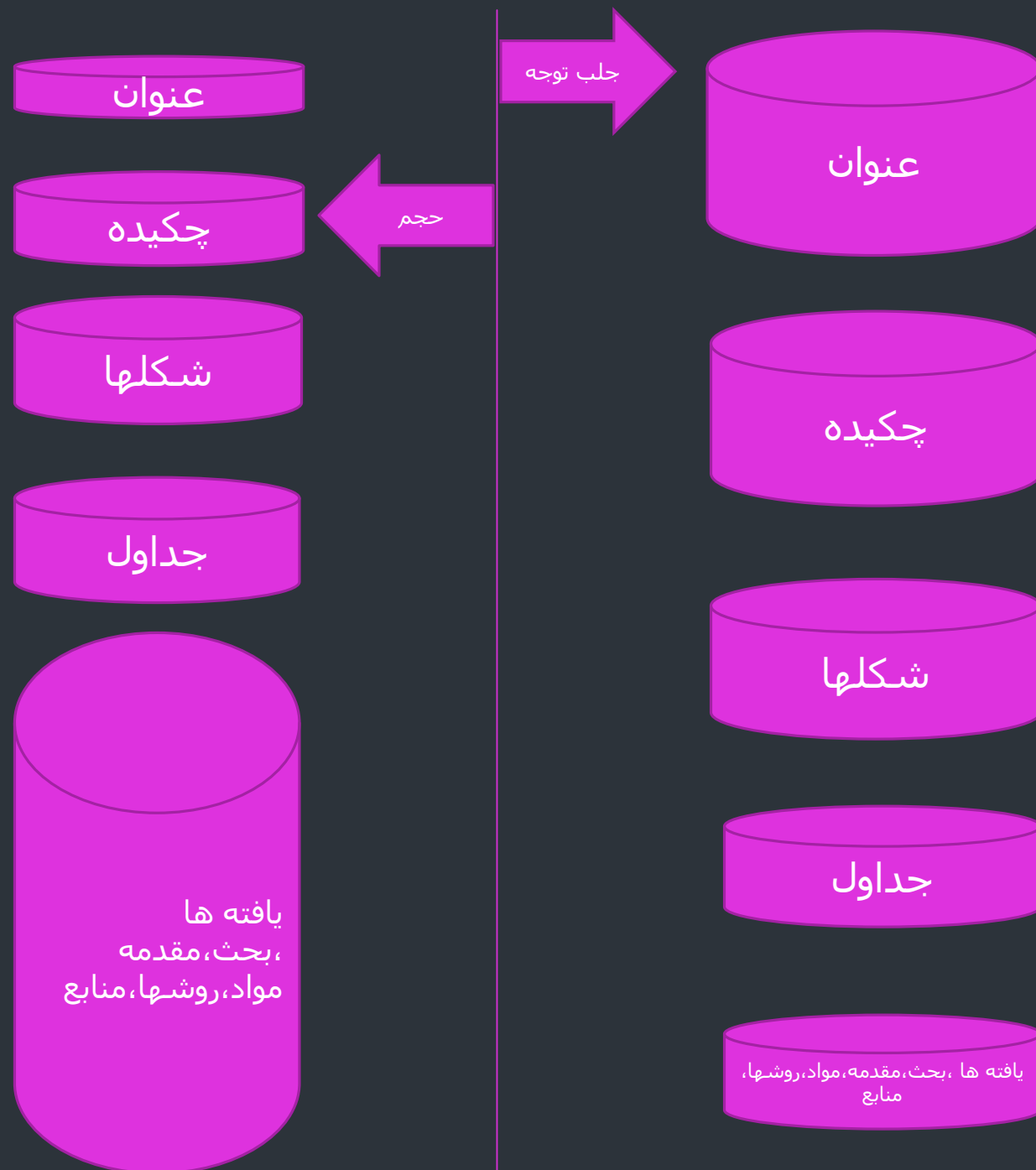
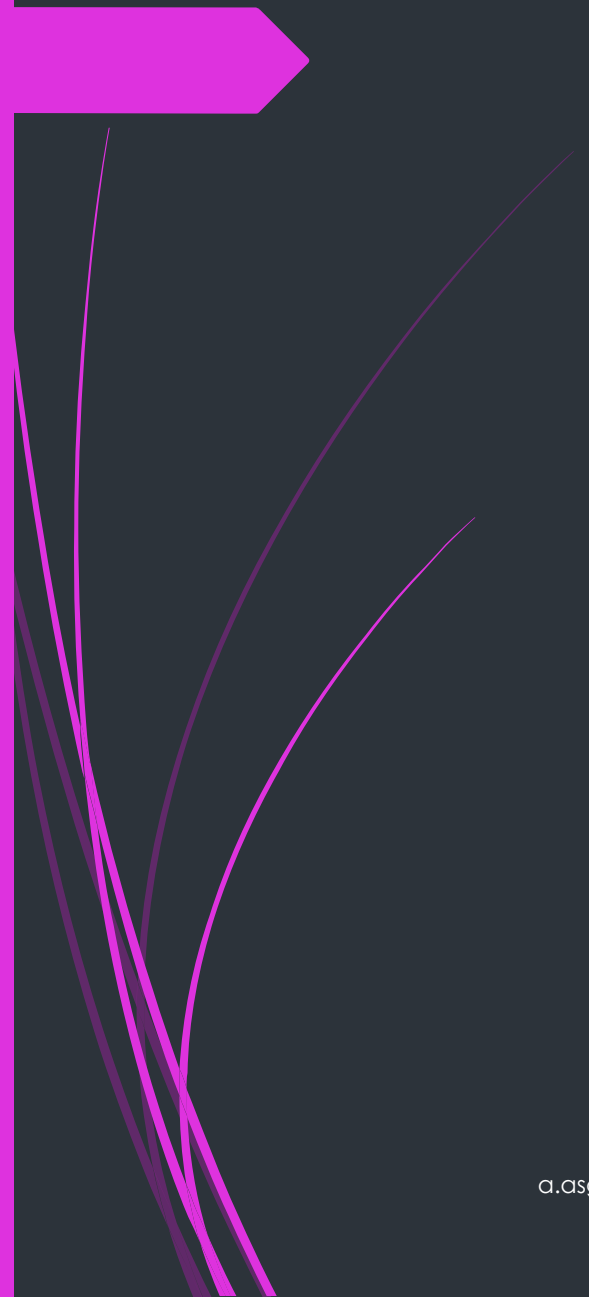
کارشناس ارشد آموزش مامائی

دانشجوی ارشد آموزش پزشکی

عضو کمیته تحقیق پرستاری مرکز آموزش درمانی الزهراء تبریز

اهداف

- در پایان این جلسه انتظار می رود فراگیران بتوانند:
- بحث در مقاله را تعریف کنند.
- اجزای بحث را نام ببرند.
- اشکالات شایع در نوشتن بحث را نام ببرند.
- نتیجه گیری را تعریف و محل دقیق نوشتن نتیجه گیری را ذکر کنند.
- بتوانند با توجه به یک عنوان فرضی، یک بحث و نتیجه گیری خوب بنویسند.

نویسندگان در نگارش قسمت بحث تلاش دارند تا به مهمترین سئوالی که در ذهن خوانندگان و مخاطبین مقاله شکل گرفته است پاسخ دهند:

“که چی؟”

پاسخ به این سوال مهم و حساس، نقش بسیار زیادی در قضاوت نهایی مخاطبین از مقاله پژوهشی دارد.

مطالب باید به گونه ای تهیه شود که به این سوالات پاسخ دهند:

۱- تحقیق من چه کمکی به پیشبرد علم کرده است؟

۲- تحقیق من در حل مسئله ای که در بخش مقدمه مطرح شده چه کمکی کرده است؟

۳- چه نتیجه گیریها و تلویحات نظری از تحقیق من قابل استخراج است؟

نحوه نوشتن بحث و نتیجه گیری در مقاله

معمولا سخت ترین بخش برای نوشتن، **بحث** می باشد و باید دانست که بسیاری از مقالات به دلیل اشکال و اشتباهات بخش «بحث» توسط سردبیران ژورنال رد می شوند. با وجود این که ممکن است داده های مقاله معتبر و جالب توجه باشند، این احتمال وجود دارد که به دلیل تفسیر مبهم و نامفهوم داده ها در بخش «بحث»، مقاله مورد پذیرش قرار نگیرد.

چگونه یک بحث خوب بنویسیم؟

7

- بحث مقاله را می توان به زمان حال یا گذشته نوشت ولی لازم است زمان مورد استفاده در تمامی متن آن یکنواخت باشد.
- در بحث، یافته های اصلی و اهمیت آنها بررسی می شود. در این بخش یافته ها با یافته های مطالعات قبلی مقایسه می شوند و مشابهت ها، تفاوت ها و علل آنها مورد بحث قرار می گیرند. همچنین در این قسمت نقاط قوت و ضعف مطالعه و معنا و مفهوم یافته ها بررسی می شوند.
- از اغراق کردن در بحث بپرهیزید و کاملاً بیطرف سخن بگویید. حتی میبایست نسبت به یافته های خود منتقد باشید.
- در بحث بایستی در مورد این که یافته های مطالعه چگونه می توانند در آینده نگرش و عملکرد را نسبت به موضوع تحقیق تغییر دهند صحبت نمود.
- بایستی عوامل احتمالی که اعتبار مطالعه را زیر سؤال می برند، نظیر انتخاب موردها، روش تفکیک گروه ها، طرح مطالعه، درمان یا مداخله، ابزار اندازه گیری، شیوه جمع آوری داده ها، متغیرهای مورد اندازه گیری و روش های آماری مورد بحث قرار گیرند. حتی می توان در موارد ضروری تحقیقات بیشتری را برای پاسخ دادن به سؤال یا فرضیه تحقیق پیشنهاد نمود.

چگونه یک بحث خوب بنویسیم؟

■ ساختار بحث بر عکس مقدمه است، از جزئیات نتایج پژوهش شروع و به سمت کلیات حرکت می‌کنیم.

■ اگر ساختار نگارش مقدمه را به مثابه قیفی در نظر بگیریم که از **کلیات** یعنی **مقدمه** شروع می‌شود و به جای باریک قیف یعنی **فرضیات** ختم می‌شود؛ ساختار نگارش بحث مشابه یک قیف بر عکس است که از جای باریک یعنی **بحث و تفسیر** در خصوص تک تک نتایج شروع می‌شود و به بالای قیف یعنی **نتیجه گیری** و بسترسازی برای **ارائه نظریه** و بسط دانش ختم می‌شود.

چگونه یک بحث خوب بنویسیم؟

- سعی کنید تا اصول، رابطه ها و تعمیم های نشان داده شده توسط نتایج را ارائه کنید و به خاطر داشته باشید که در یک بخش «بحث» خوب، شما نتایج را بازگو نمی کنید، بلکه درباره ی آنها بحث می کنید.
- به تمامی موارد استثناء اشاره کنید و نکات حل و فصل نشده را تعریف کنید.
- چگونگی سازگاری نتایج و تفاسیر شما با تحقیقات قبلا منتشر شده را نشان دهید. (یا مقایسه کنید).
- نتیجه گیری های خود را تا حد امکان به طور واضح بیان کنید.
- شواهد و دلایل برای هر نتیجه گیری را خلاصه بیان کنید.
- بیشتر قسمت های بخش «روش ها» و بخش «نتایج» باید با هم مطابقت داشته باشند و بخش های «مقدمه» و «بحث» نیز باید به عنوان یک جفت عمل کنند. حداقل به طور تلویحی، مقدمه باید یک یا چند پرسش را مطرح کند و بخش «بحث» نیز باید به یافته های در مورد جواب ها اشاره کند. بی توجهی به پرسش های اولیه می تواند تاثیر بدی بر بخش «بحث» داشته باشد.

چگونه یک نتیجه گیری خوب بنویسیم؟

➤ در نشان دادن رابطه های موجود میان واقعیت های مشاهده شده ، لزومی ندارد تا به نتیجه گیری های کیهانی و پر عظمت دست یابید. شما به ندرت قادر به روشن ساختن کل حقیقت خواهید بود و اغلب بهترین کاری که میتوانید انجام دهید، تاباندن چراغ قوه خود بر روی یک حوزه حقیقت میباشد. تنها یک حوزه حقیقت میتواند توسط داده های شما روشن و واضح شود؛ اگر نتیجه گیری شما ارائه دهنده تصویری بزرگتر از داده های شما باشد، ممکن است نتیجه گیری شما چنان نابخردانه به نظر برسد که حتی نتیجه گیری های صحیح مربوط به داده های شما نیز با شک و تردید جدی مواجه شود.

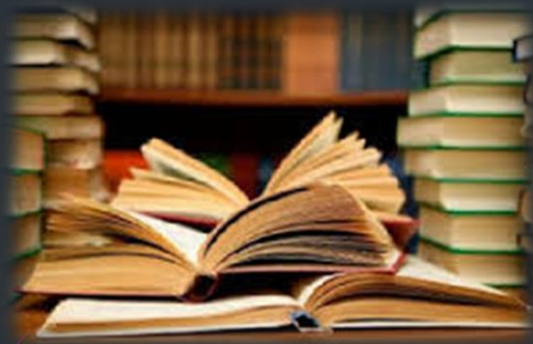

اهمیت بحث و نتیجه گیری

غالباً اهمیت نتایج یا اصلاً بحث نمی شوند، یا اینکه به اندازه کافی بدان توجه نمی شود. اگر خواننده مقاله پس از خواندن بحث، پرسش «پس چه؟» برایش مطرح شود، این امر بدین معنی است که محقق آنقدر حواس خود را به درختان (داده ها) معطوف کرده است که واقعا متوجه نیست که چقدر نور خورشید در جنگل ظاهر شده است. **بحث باید با خلاصه یا نتیجه گیری کوتاهی در ارتباط با اهمیت تحقیق به پایان برسد.** ما نحوه بیان این امر توسط آندرسن و همکارش (۱۹۴۷) را میپسندیم: «سرانجام نگارش خوب همانند موسیقی خوب، دارای اوج مناسب و برازنده است. بسیاری از اوقات، یک مقاله تنها به این دلیل، تاثیر خودش را از دست میدهد که جریان زلال آب در یک دلتای باتلاقی به پایان میرسد». یا همانطور که تی. اس. الیوت میگوید: «بسیاری از مقالات علمی نه با یک صدای بلند بلکه با ناله و زاری به پایان میرسند».

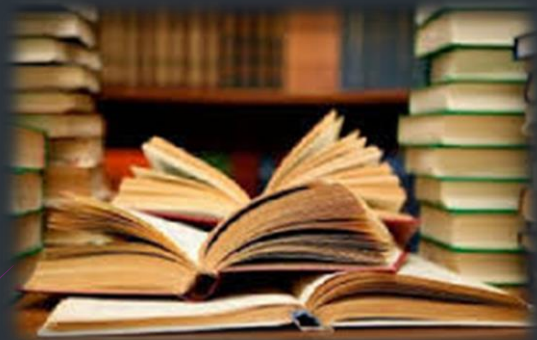
تمرین های بخش بحث و نتیجه گیری

۱- می‌توان آغاز نوشتن بحث را با ذکر دوباره هدف پژوهش شروع کرد.

پژوهش حاضر به منظور بررسی ارتباط بین گرم شدن هوای کره زمین و تغییرات اقلیمی در دشت‌های شمال غربی ایران انجام گرفت.

پژوهش حاضر یک کارآزمایی بالینی دو سو کور بود که به منظور بررسی اثر داروی بر روی دیسمنوره انجام شد.

۲- یافته‌ها به صورت خلاصه و به شکل جداگانه آورده می‌شود.

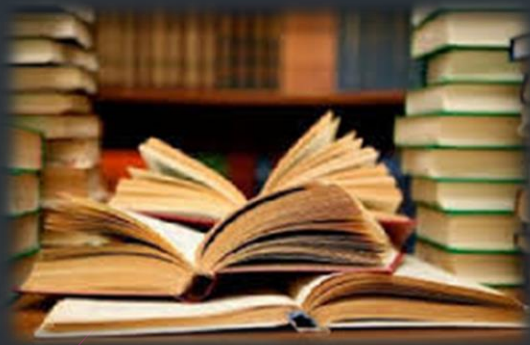
- اولین یافته‌ای که از پژوهش حاضر به دست آمد، این بود که گرمایش زمین سبب کاهش آب‌های سطحی شده است.

- پیامد اولیه در این پژوهش میزان ترمیم ناحیه اپیزئوتومی بود که

- پیامد ثانویه در این پژوهش تعداد مسکن‌های مصرفی توسط مادران تازه‌زایمان کرده بود که

۳- نتیجه به دست آمده را با نتایج پژوهش‌های پیشین مقایسه کنید و ذکر کنید که آیا این یافته با پژوهش‌های دیگر همسو بوده است یا خیر.

➤ مقایسه دقیق پژوهش حاضر با سایر پژوهش‌هایی که در گذشته صورت گرفته، بخش عمده‌ای از بحث را به خود اختصاص می‌دهد. البته این مقایسه نباید به یک « بررسی متون مجدد » تبدیل شود. « مقایسه روش‌های قبلی و فعلی » جزء مهمترین قسمت‌هاست؛ چرا که رسیدن از فرضیات به نتایج، مبتنی بر روش تحقیق می‌باشد. اما در این مقایسه نباید بگونه‌ای عمل کنید که روش فعلی را به صورت مطلق جامع و کامل جلوه دهید، زیرا هیچ روشی خالی از عیب و ایراد نیست.

مثال:

از نتایج قابل توجه این پژوهش، وجود همبستگی منفی معنادار بین حمایت اجتماعی درک شده و تمامی ابعاد آن با سلامت روان است، با افزایش میزان حمایت اجتماعی، وضعیت سلامت روان بهبود می یافت. این یافته مشابه نتایج مطالعات پیروی و همکارانش (۲۵)، ریاحی و همکاران (۲۶)، بر روی دانشجویان و مک داول و همکاران (۲۹) بر روی بیماران HIV مثبت می باشد. (سلامت روان مردان مراجعه کننده به مرکز ناباروری بیمارستان الزهرا و پیشگویی کننده های فردی-اجتماعی آن)

۴- یافته به دست آمده را تبیین کنید. چرا چنین نتیجه‌ای به دست آمده است. برای این کار می‌توانید از مدل‌ها یا نظریات مختلف استفاده کنید.

مثال:

از دیگر عوامل پیشگویی کننده سلامت روان، متغیر کفایت درآمد خانواده برای هزینه زندگی بود.....

با توجه به این فرایند ارزیابی و درمان ناباروری پرهزینه است و زوجین ناگزیر از صرف قسمت عمده‌ای از درآمد خود می‌باشند و برخی از آنها به دلیل مشکلات مالی قادر به ادامه درمان نمی‌باشند.

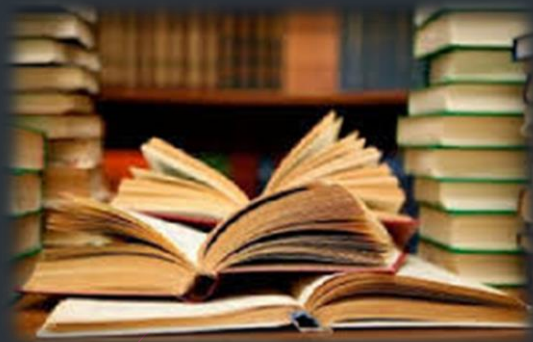
۵- تمام یافته‌های به دست آمده را در بخش نتیجه‌گیری خلاصه کنید.

مجموع یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که درصد قابل ملاحظه‌ای از مردان شرکت‌کننده در این مطالعه از اختلالات روانی رنج می‌برند و بیشترین حمایت را از سوی خانواده خود درک میکنند و ...

۶- محدودیت‌های پژوهش را ذکر کنید و پیشنهاداتی برای پژوهش‌های آینده ارائه دهید.

■

ذکر محدودیت‌های پژوهش، می‌تواند داور مقاله را از قبل خلع سلاح کند. این کار نشان خواهد داد که شما از محدودیت‌های اجرایی، مالی و امکانات باخبر هستید و با وجود این محدودیت‌ها تحقیق را به انجام رسانده، ادعایی ندارید. هر چند در اشاره به محدودیت‌ها نباید آنقدر افراط کرد که در ذهن خواننده این سوال شکل گیرد که چرا این پژوهشگر با وجود این همه محدودیت که بر کیفیت پژوهش اثر منفی داشته، دست به انجام چنین کاری زده است. رفتاری‌های پژوهشگر در این قسمت جایگاهی ندارد.

مثال:

- ۱- یکی از محدودیتهای مطالعه حاضر، ماهیت مقطعی بودن بودن آن است که ارتباطات نشان داده شده دقیقاً بیانگر ماهیت علیتی نمی باشد. (سلامت روان مردان مراجعه کننده به مرکز ناباروری بیمارستان الزهرا و پیشگویی کننده های فردی-اجتماعی آن)
- ۲- از محدودیتهای مطالعه ما این بود که این مطالعه روی دانشجویان صورت گرفت که ممکن است نماینده جامعه عمومی زنان نباشند... (مقایسه اثر یک داروی گیاهی و مفنامیک اسید بر شدت درد دسمنوره)

۷- ذکر مزیت‌های پژوهش حاضر و نتیجه‌گیری

ذکر مزیت‌های حاصل از پژوهش و کاربردهای تئوری و عملی آن از تاثیرگذارترین بخش‌های بحث است که به عنوان نتیجه‌گیری در پایان آن (معمولاً پاراگراف آخر) ارایه می‌شود. بسیاری از مجلات با در نظر گرفتن بخش جداگانه‌ای با عنوان «نتیجه‌گیری»، از نویسندگان می‌خواهند پیام نهایی مقاله را در این قسمت بیان نمایند. خوانندگان مقالات علمی دنبال نتیجه‌گیریهای محکم، استوار و تایید شده با واقعیت می‌گردند، لذا نتیجه‌گیری باید واضح بیان گردد.

۸- ایده هایی برای انجام مطالعات بیشتر مطرح کنید

در انتهای بحث باید دقیقاً اشاره کنید که به چه تحقیقاتی در این زمینه نیاز است و صرفاً اینکه بگویید باید مطالعات گسترده‌تری در این زمینه صورت گیرد، کافی نیست. توصیه‌ها و پیشنهاداتی که ارائه می‌شود باید روشن، منطقی و دارای ضرورت لازم باشد تا مخاطبین بدانند واقعاً کدام بخشها نیاز به بررسی و پژوهش دقیق‌تر دارد.

مثال:

- ۱- پیشنهاد میشود در مطالعات بعدی کلیه مردان مراجعه کننده به مرکز که در آزمون غربالگری نمره غیر طبیعی کسب میکنند با پرسشنامه های افسردگی بک مورد ارزیابی دقیق تر قرار گیرند تا شیوع افسردگی در مردان به صورت دقیقتر مشخص گردد.
- ۲- پیشنهاد میشود مطالعات وسیعتری جهت دستیابی به حداقل دوز موثر داروی گیاهی ... انجام شود. انجام پژوهش هایی با طول مدت و تعداد نمونه بیشتر و دوزهای مختلف برای حصول اطمینان و اظهار نظر قطعی ضروری به نظر می رسد.

اشکالات شایع و جمع بندی

- - نویسنده نباید به هنگام مقایسه پژوهش خود و دیگران، انتقاداتی مشروح، طولانی، بی پایه و اساس و یا از روی غرض ورزی و با زبان توهین آمیز نسبت به مطالعات گذشته ابراز دارد. به عبارت دیگر به مطالعات دیگران حمله نکنید.
- - این ادعا که روش شما، اصلاحیه ای است بر روشهای گذشته باید با احتیاط صورت گیرد. چنانچه نتایج پژوهش حاضر هنوز به مرحله ای از تکامل و ثبات نرسیده است که بتوان راجع به آن با قاطعیت سخن گفت، از ادعای برتری آن نسبت به سایر پژوهشها و اینکه مطالعه شما اولین پژوهشی است که به این نتیجه دست یافته، خودداری کنید؛ در غیر این صورت، بهانه محکمی بدست داوران داده اید تا از مطالعه شما خرده بگیرند.
- - در بررسی متون، ذکر پژوهشهای مرتبط، صرف نظر از اینکه با عقاید و یافته های شما موافق یا مخالف باشند، ضروری است.

اشکالات شایع و جمع بندی

- - از این ادعا که براساس پژوهش شما و پیشنهادهایی که ارائه کرده‌اید فوائد اقتصادی بزرگی عاید خواهد شد پرهیز نمایید؛ مگر آنکه توانسته باشید با جمع‌آوری داده‌های دقیق مالی و تجزیه و تحلیل صحیح، این ادعا را ثابت کنید.
- - روش تحقیق مبتنی بر انجام یکسری آزمایشها است که لزوماً خالی از نقص نیستند؛ بنابراین در پایان بحث نگوئید فرضیات « به اثبات رسید یا نرسید » و یا فرضیات ما « صحیح یا غلط بود ». استفاده از کلماتی همچون « یافته‌ها حاکی از آن است که ... » یا « داده‌ها از این فرضیه حمایت می‌کنند که ... » یا « داده‌ها نشان می‌دهند که ... » مناسب‌تر است
- - بحث جایی برای «بررسی متون مجدد» نیست.
- - نتایج غیر قابل انتظار و استثنایی را مخفی نکنید؛ آنها بسیار مفید هستند. ضمن اینکه نباید اشاره به موضوعات اصلی و اساسی حاصل از پژوهش را حین بیان انبوهی از اطلاعات از قلم بیاندازید.

با تشکر

